

YHTEENVEDOT VKP:ssä ESIINTYNEESTÄ OPPOSITIOSTA

Kommunistisen Internationaalin V kongressi on asettunut täydellisesti VKP:n Keskuskomitean kannalle sen taistellessa oikeistolaisen puolueopposition edustamaa näkökantaa vastaan ja hyväksynyt tätä kysymystä koskevat VKP:n XIII puoluekonferenssin ja XIII puolue-edustajakokouksen päätökset.

Tärkeää on, että tämä VKP:n historian episodi, jossa koko Kommunistiselle Internationaalille on sangen paljon opittavaa, tulisi sen riveissä laajalti tunnetuksi, selitetyksi ja oikein ymmärretyksi.

1. OPPOSITION MUODOSTUMINEN UUDEN TALOUSPOLITIIKAN AIKANA

Sen jälkeen kun VKP oli suorittanut vaikean käänteen sotakommunismista uuteen talouspolitiikkaan ja eliminoinut riveistään »työläisopposition»* puoleksi syndikalistiset ja puoleksi anarkistiset poikkeamat, se joutui keskittämään huomionsa pääasiassa siihen, että voitettaisiin taloudellinen

---

* »Työläisoppositio» — puolueenvastainen, anarko-syndikalistinen ryhmä VKP(b):ssä, muodostui 1920. Päätöslauselmassaan »Syndikalistisesta ja anarkistisesta poikkeamasta puolueessamme» puolueen X edustajakokous tuomitsi »työläisopposition» julistaen sen katsomukset »täydelliseksi luopumiseksi marxilaisuudesta ja kommunismista» ja katsoi, että anarkosyndikalististen aatteiden propagointi ei sovi yhteen VKP(b):n jäsenyyden kanssa. *Toim. huom.*

rappio ja kulttuurielämän sekasortoisuus, jota esiintyi kaikkialla maassa sodan, intervention ja vastavallankumouksen hyökkäysten raskaana jälkiseurauksena. Tämän suuntaista työtä jouduttiin suorittamaan poikkeuksellisen vaikeissa olosuhteissa, ankarassa kamppailussa raskaan viljakadon aiheuttamaa nälänhätää vastaan ja kapitalistimaiden harjoittaman taloudellisen boikotin alituudessa puristuksessa. Samalla heräsi jälleen eloon pikkuporvaristokerros, jolle neuvostovallan täytyi myöntää väliaikaisesti tietty vapaus yrittäjän toimintaan. Tämän pikkuporvariston keskuudessa iti luonnollisen lainmukaisesti pikkuporvarillinen ideologia, jonka toiveena politiikan alalla oli *muodollisen demokratian* voimaansaattaminen ja siten *proletariaatin diktatuurin heikentäminen*.

Tämä ideologia oli poliittisesti voimaton niin kauan kuin se ei kyennyt saamaan jalansijaa työväenliikkeessä. Kommunistisen puolueen oikealla siivellä alkoi kuitenkin ilmetä pyrkimyksiä tehdä poliittisia myönnytyksiä pikkuporvarilliselle ideologialle. Niitä tuntui olevan varsinkin »demokraattisen sentralismin» ryhmällä, johon kuului etupäässä eräitä neuvostokoneiston huippumiehiä. Tätä vastustivat jyrkästi Keskuskomitea ja puolueen huomattava jäsenenemistö. KK piti horjumattomasti suuntanaan *proletariaatin diktatuurin lujittamista ja jatkuvaa kehittämistä*.

Sitkeä toiminta johti vähitellen, joskin hitaasti maan tuotantovoimien kasvuun. Tuotannossa toimivien työläisjoukkojen deklassoituminen lakkasi ja vaihtui sosiaaliseen nousuun. Samanaikaisesti kohosi työväenluokan kulttuuritaso ja lisääntyi sen aktiivisuus. Tämä loi tarpeelliset edellytykset, jotka tekivät mahdolliseksi vetää uusia, entistä laajempia työläiskerroksia mukaan aktiiviseen puolue- ja neuvostotyöhön. Tämä proletaarisen demokratian todellinen kehittäminen, joka ei heikentänyt millään tavoin proletariaatin diktaturiaa tai sen kommunistista johtoa, oli juuri sen entisen bolševistisen linjan noudattamista, jota Leninkin oli johdonmukaisesti ajanut.

Kyseistä linjaa noudattaessaan VKP:n KK joutui viime syksynä seuraavanlaatuisiin vaikeuksiin: toisaalta ei ollut vielä mahdollisuutta ryhtyä välittömästi talouselämän tervehdyttämistä tarkoittaviin ratkaiseviin toimenpiteisiin (ennen muuta rahanuudistukseen), joilla olisi luotu varma pohja laajemman puolueensisäisen työväendemokratian periaatteiden voimaansaattamista varten; toisaalta ei voitu

myöskään lykätä tuonnemmaksi työväendemokratian laajentamista puolueessa antautumatta vaaraan, että aktiiviseen toimintaan kypsät työväenjoukot joutuvat huomauttamatta puolueen vaikutuksen ulkopuolelle. VKP:n KK päätti ryhtyä viivyttämättä demokraatisoimaan puolue-elämää noudattaen kuitenkin tarpeellista varovaisuutta ja vasta huolellisen valmistelun jälkeen.

Samaan aikaan puolueensisäinen oppositio ryhtyi hyökkäilemään puolueen KK:ta vastaan. Opposition ydinosa oli entinen »demokraattisen sentralismin» ryhmä ynnä joukko muita tovereita, joiden pyrkimykset puolue oli torjunut jo aikaisemmin. Oppositio kirjoitti ensin Keskuskomitealle kirjeitä, joita levitettiin myös puolueen jäsenjoukkojen keskuuteen, ja aloitti sitten järjestelmällisen kampanjan ennen muuta opiskelevan nuorison keskuudessa, Moskovon järjestössä ja sitten myös muualla.

Esittäen äärimmäisen pessimistisen kuvan niin maan talouden tilasta kuin myös puolueen sisäisestä tilanteesta oppositio koetti todistaa, että kummassakin suhteessa olemme syvän kriisin kynnyksellä ja että kaikki johtuu kerrassaan virheellisestä KK:n johtotoiminnasta.

Ettei tämä ollut vain pelkkä opposition tilapäisen paniikkimielialan ilmaus, kävi täysin selvästi ilmi siitä, miten oppositio reagoi puolueen sisäistä järjestöelämää koskevaan päätöslauselmaan, jonka KK oli hyväksynyt yksimielisesti 5. joulukuuta. Sen jälkeen kun päätöslauselma, jonka piti ilmentää myös Trotskin mielipidettä, oli saatettu julkisuuteen, hän esiintyi julkisesti syyttäen jyrkkäsanaisesti koko puoluekoneistoa. Sitten Moskovassa, varsinkin armeijan puoluesoluissa ja sotilasoppilaitoksissa alkoi KK:ta vastaan kamppailu, jollaista ei oltu nähty ennen VKP:n historiassa. Kävi silmännähtävästi ilmi, ettei opposition huolena ollut oikaista KK:n toimintalinjaa, vaan että keskittämällä kaikkien puolueenjäsenten huomion puolueensisäisen demokratian tunnukseseen oppositio pyrki käyttämään tuota tunnusta ryhmäkuntansa tarkoituksiin ja syrjäyttämään vanhan leniniläisen kaartin edustajat puolueen johdosta.

2. PUOLUEEN REVISIO

Opposition käymässä kamppailussa oli puolueen sisäiseen tilanteeseen nähden kolme pikkuporvarilliselle poikkeamalle tyypillistä piirrettä.

1. *KK:n ja puolueen vanhojen bolševististen kaaderien saattaminen huonoon valoon.* Lähtökohtana tämänsuuntaisissa ponnistuksissa oli se, että Trotski vertasi VKP:n leniniläisiä kaadereita erilaisten *socialidemokraattisten puolueiden* vanhoihin kaadereihin, jotka rappeutuivat lopulta sosialipettureiksi. Tuskinpa koko Kommunistisessa Internationaalissa lienee ketään, joka katsoisi jossain määrin perustelluksi moisen vihjaavan viittauksen VKP:n vanhan bolševistisen ydinjoukon mahdolliseen rappeutumiseen. Oppositio unohti, että lokakuun voiton puolueen luonut vanha kaarti on koko Kominternin ylpeys. Kommunistisen liikkeen etujen mukaista ei ole sen arvovallan hävittäminen, vaan päinvastoin työläisten lisääntyvä luottamus koeteltuihin johtajiinsa.

2. *Puolueen asettaminen puoluekoneiston vastakohdaksi.* Pikkuporvarilliselle asennoitumiselle luonteenomaisella tavalla oppositio kuvasi puoluekoneiston yleensä byrokratian olennoitumaksi. Tämä merkitsi ensiksikin sentralismin vastustamista puolueessa ja toiseksi puolueen yhtenäisyyden vaarantamista.

Oppositio vaati ravistamaan kauttaaltaan koko puoluekoneistoa ylhäältä alas asti demokraattisten vaalien kautta, mikä olisi merkinnyt tietenkin puoluekoneiston hajottamista. Puoluekoneistoa arvosteltiin siten, kuin se ei olisi ansainnut todellakaan mitään muuta kuin pelkästään hajottamista. Perinteellinen bolševistinen rautainen kuri syrjäytettiin viehättymällä muodollisen demokratian lumousvoimaan. Opposition esimerkki kurin rikkomisesta ja ryhmäkuntatoiminnasta oli erikoisen vaarallinen sen aseman vuoksi, joka VKP:llä oli hallitsevana ja monopolisesti legaalisena puolueena.

Leninin perusoppi, että kommunistinen puolue on elimellisesti eheä, lujarakenteinen, täysin yhdenmukaisesti toimiva *kone*, vaihdettiin opposition ryhmäkuntaideologiasa monenkirjavien suuntavirtausten ja ryhmittymien demokraattiseen konglomeraattiin.

3. *Pyrkimys lisätä puolueessa opiskelevan nuorison vaikutusvaltaa työläisten vaikutusvallan voimistamisen asemasta.*

Todellisen proletaarisen puolueensisäisen demokratian lujittamiseksi oli ennen muuta ryhdyttävä kahteen toimenpiteeseen, joihin nähden KK otti tehdäkseen aloitteen: ensiksikin oli korotettava huomattavasti proletaaristen aines-

ten määräsuhdetta puolueessa ottamalla puolueeseen joukoittain uusia jäseniä työpenkin ääressä työskentelevien työläisten keskuudesta (Leninin kuoleman edellä proletaarisia aineksia oli puolueessa korkeintaan 52 prosenttia ja niistä vain noin neljännes oli ruumiillisessa työssä tuotantolaitoksissa); toiseksi oli saatava puolueen työläisjäsenet aktiiviseen puoluetööhön. Keskuskomitea pani näin ollen, kuten Leninkin oli aina tehnyt, pääpainon siihen, että puolue olisi luonteeltaan *proletaarinen* ja että sen politiikka olisi työpenkin ääressä työskentelevien työläisten tarkistettavissa. Opositio päinvastoin etsi politiikan ilmapuntaria muilta mailta. Se puhui mahtipontisesti »nuorison» oikeudesta taistella »vanhuksia» vastaan. Käytännössä tämä merkitsi sitä, että ryhmäkuntataisteluun vedettiin puolueeseen kuuluvan opiskelevan nuorison keskuudesta kokemattomia ja horjuvia aineksia, jotka eivät ole vielä vapautuneet porvarillisen ideologian jäänteistä, koska niillä ei ole tuotannossa työskentelevien proletaarien kokeneisuutta eikä käytännöllisen puoluetöön pitempiaikaista tuntemusta.

3. KOMMUNISTISEN PUOLUEEN JOHTAVAN OSUUDEN KIISTÄMINEN

»Demokraattisen sentralismin» ryhmän tendenssinä on jo useita vuosia ollut enemmän tai vähemmän näkyvästi valtiokoneiston vapauttaminen puolueen ohjauksesta. Puolue on jo aikaisemmin torjunut Leninin johdolla tämän pikkuporvarillisen tendenssin, joka suuntautuu sitä leniniläistä periaatetta vastaan, että kommunistisen puolueen tulee esittää johtajan osaa proletariaatin diktatuurin aikana. Nyt, kun yritetään saattaa Keskuskomitea huonoon huutoon ja taistellaan puoluekoneistoa vastaan, on tämäkin tendenssi tullut jälleen näkyviin.

KK ja KKK ovat vastustaneet byrokratismia valtiokoneistossa supistamalla ja yksinkertaistamalla järjestelmällisesti koneistoa, asettamalla kommunisteja ja puolueeseen kuulumattomia työläisiä pikkuporvarillisten virkamiesten tilalle, saattamalla valtiokoneiston kaikilta osiltaan valvonnan alaiseksi, ja suorittamalla todella tätä valvontaa. Sellainen on ollut Leninin viitoittama suunta byrokratismin vastustamisessa. Puolueen oikeisto-oppositio ei kuitenkaan ole pitänyt byrokratismin alkujuurena »demokraattisten»

valtionvirkamiesten kontrolloimatonta isännöintiä, vaan päinvastoin johtavia puolue-eliimiä ja puolueen valvontaa, mitkä puolestaan ovat omiaan hävittämään byrokratismia.

Niin valtiokoneistossa kuin myös sen ulkopuolella olevissa pikkuporvarillisissa piireissä opposition ryhmäkuntaistelu käsitettiin proletariaatin diktatuurin toivotun demokraattisen heikentämisen merkiksi. Oli täysin selvää, että koska tulevaisuudessa oli odotettavissa kommunistisen puolueen hajaannus, tämä olisi merkinnyt samalla hyvin vaarallisen hajaannuksen mahdollisuutta koko proletariaatin diktatuurikoneistossa.

4. PUOLUEEN TALOUSPOLITIIKAN PIKKUPORVARILLINEN ARVOSTELU

Tässä arvostelussa kuvastui oppositiolle luonteenomainen erimielisyys. Osa katsoi paremmaksi vastustaa uutta talouspolitiikkaa näennäisen radikaalisella sanahelinällä rohkenematta kuitenkaan vaatia uuden talouspolitiikan hylkäämistä ja palaamista sotakommunismiin, koska sellainen käytäntö olisi ilmeisesti johtanut romahdukseen ja pakkottanut myöhemmin tekemään entistä suurempia myönnytyksiä yksityispääomalle. Sitä vastoin opposition toinen, vaikutusvaltaisempi osa (Radek) ehdotti suoraan laajentamaan niitä kansainväliselle pääomalle tehtävien myönnytysten puitteita, jotka puolue oli asettanut Genovan konferenssin aikana. Keskuskomiteaa moitittiin myös sen johdosta, että se pitää nykyään kiinni aktiivisesta kauppata-seesta suosien vientiä ja vastustaa valtion teollisuuden kehityksen etujen vuoksi ulkomaista *tavarainterventiota* jne.

Tästä opposition talousopista ei ole tosin jäänyt jäljelle mitään, mutta sen poliittinen merkitys oli siinä, että jokainen yritys toteuttaa sitä käytännössä olisi tehnyt suoraan tai välillisesti proletariaatin diktatuurin säilyttämisen mahdollisuudet vaikeammiksi tai epävarmemmiksi. Oppositio väheksyi varsinkin omista taloudellisista suunnitelmistaan johtuvaa vaaraa, joka uhkasi proletariaatin diktatuurin turvaamiselle niin välttämätöntä työväenluokan ja talonpoikaisjoukkojen liittoa. Yksinpä niinkin suurellinen vaatimus kuin teollisuustuotannon kehityksen järkipärisyys ja tarkka suunnitelmallisuus johtui epämarxilaisesta ja mahdottomasta pyrkimyksestä tehdä talouspolitiikka riippu-

mattomaksi paitsi yleisestä poliittisesta johdosta myös samalla kaikista ehdoista, joita reaaliset olosuhteet asettavat kaikelle politiikalle. Moisen suunnitelmallisen talouden koekielusta ei olisi ollut seurauksena tuotantovoimien kasvu, vaan proletariaatin diktatuurin järkkäminen.

5. KESKUSKOMITEA JA KOKO PUOLUE PUOLUSTAMASSA LENINISMIN PERUSTEITA

KK ryhtyi päättävästi vastustamaan leninisin tarkistusta, johon oppositio pyrki. Vaikka oppositio kuinka yritti välttää kysymyksen selvää periaatteellista asettelua, KK:n onnistui kuitenkin saattaa taistelu varmalle periaatteelliselle pohjalle.

KK puolusti puolueen yhtenäisyyden rikkomattomuutta ja lujan yhtenäisen puoluejohdon periaatetta, se taisteli puolueen proletaarisen luonteen vahvistamisen puolesta sekä puoluesentralismin ja tosiproletaarisen demokratian toiminnallisen yhdistämisen puolesta.

KK piti kiinni siitä, että kommunistisen puolueen tulee esittää johtajan osaa proletariaatin diktatuurissa ja että erikoisen välttämätöntä on puolueen johto ja puolueen järjestämä valvonta proletariaatin diktatuurin valtiokoneistoon nähden.

KK pyrki lujittamaan puolueen yhteyksiä neuvostovaltaan ja toisaalta kaikkiin proletaarijoukkoihin, sen pyrkimyksenä oli proletariaatin vallan todellinen lujittaminen ja kehittäminen läheisessä liitossa talonpoikaisjoukkojen kanssa.

KK osoitti niin ikään ne suuret vaarat, joihin opposition tosiasiallinen leninisin tarkistamispuuha saattoi johtaa. Samalla KK ryhtyi useihin tarmokkaisiin toimenpiteisiin torjuakseen nämä vaarat ja turvatakseen leniniläisen linjan jatkamiselle välttämättömät edellytykset.

Suurimmat puoluejärjestöt nousivat nopeasti ja päättävästi vastustamaan yhdessä KK:n kanssa trotskilaista oppositiota. Tämä kärsi muutamassa viikossa täyden tappion kaikkialla maassa. Tammikuun puoluekonferenssissa oppositio tuomittiin miltei yksimielisesti (vain kolme äänesti vastaan). Vihdoin toukokuussa XIII puoluekokouksessa vahvistettiin yksimielisesti ja täydellisesti KK:n kanta oikeaksi.

6. PUOLUEEN OIKEAN JOHDON MYÖNTEISET TULOKSET

Leniniläisen puoluejohdon täydelliseen voittoon myötävaikuttivat huomattavassa määrässä ne suuret menestykset, joita KK:n politiikan ansiosta oli saavutettu viime kuukausien aikana eri aloilla. Maan taloudellinen tila oli muuttunut aivan toiseen suuntaan, kuin oppositio oli ennustanut paniikkimielialansa vallassa. Pula, joka johtui teollisuustavaroiden kallistumisesta verrattuna maataloustuotteiden alhaisiin hintoihin, voitettiin ilman että puolueen tarvitsi tehdä myönnytyksiä ulkomaisen pääoman painostuksesta. Valuutta vakautettiin menestyksellisesti vastoin kaikkia »viisaita» epäilijöitä ja siten luotiin perusta, jolta voitiin tervehdyttää edelleen koko kansantaloutta ja ennen muuta kilpailla menestyksellisesti yksityiskaupan kanssa sekä saattaa talonpoikaiston välittömät edut sopusointuun valtiontalouden ja osuuskuntien kehityksen kanssa.

Samaan aikaan saavutettiin huomattavia tuloksia hallinto- ja talouskoneiston parantamisessa samoin kuin armeijan uudelleenjärjestelyssä.

Loistavimman voittonsa KK sai kuitenkin hankkiessaan puolueeseen uusia jäseniä tuotannollisessa työssä olevien aktiivisimpien ja poliittisesti valvutuneimpien työmiesten keskuudesta. Tämän *leniniläisen kutsunnan* tuloksena puolueeseen virtasi niin valtavan runsaasti työläisten parhaimmistoa, että KK:n alussa asettama tavoiteluku (100 000 uutta jäsentä) ylitettiin lyhyessä ajassa *enemmän kuin kaksinkertaisesti*. Näitä uusia kommunisteja samoin kuin puolueeseen kuulumattomia työläisiä kiinnitetään nykyään joukoittain aktiiviseen toimintaan neuvostoissa, ammattiyhdistyksissä, osuuskunnissa jne. Puolueen yhteys proletaarijoukkoihin on näin ollen lujittunut tavattomasti. Puolueen varma ja oikea johto on saavuttanut pysyvästi joukkojen luottamuksen. Puolue on horjumattomalla tahdonvoimallaan lujittanut yhtenäisyyttään. Puolueen kaikkien jäsenten aktiivisuus ja tietoisuus on kohonnut huomattavasti. Puoluekoneisto on lujittunut, ja puolueen ydinjoukko, sen vanha leniniläinen kaarti, on yhtenäisyydessään lujempi kuin koskaan aikaisemmin ja nauttii entistä suurempaa arvovaltaa.

Puolueen yhtenäisyyttä vaarantanut kriisi on näin ollen

loppujen lopuksi lujittanut sitä sekä sisäisesti että ulkoisesti.

Tämä ei ole kuitenkaan missään määrin opposition ansiota. Asia olisi saanut kokonaan toisen käänteen ilman KK:n osoittamaa tarmokkuutta ja järkevyyttä. Paitsi sitä, että opposition jäsenet puolustivat kerrassaan väärää suuntaa, miltei käsittämätöntä kevytmielisyyttä oli, etteivät he ennen esiintymistään ajatelleet lainkaan, mitä *kohtalokkaita seurauksia* siitä olisi voinut koitua niin VKP:lle ja Venäjän vallankumoukselle kuin myös koko kansainväliselle kommunistiselle liikkeelle. Mikäli he olisivat ajatelleet tätä edes hieman, he olisivat pidättyneet aiheuttamasta mainitunlaista kriisiä.

7. KOMMUNISTISEN INTERNATIONAALIN SAAMAT OPETUKSET

Opetukset, jotka VKP:n puoluekriisi on antanut Kominternille, ovat tärkeitä paitsi Kominternin johtavan puolueen kokemuksena, myös välittömästi kansainvälisenä kokemuksena. VKP:n sisäinen taistelu herätti voimakasta vastakäikua monissa muissa kommunistisissa puolueissa, vieläpä tuntui hienokseltaan uhkaavan kansainvälinenkin erimielisyys. Tapaukset, jolloin yksityiset, tavallisesti puolueen oikeistosiipeen kuuluvat toverit asettuivat selvästi Venäjän puolueopposition puolelle, olivat tosin harvinaisia poikkeuksia, mutta sitä useammin oli alussa havaittavissa eri puolueissa epäröivää horjuntaa tässä kysymyksessä, mihin syynä oli osaksi puutteellinen tiedotustoiminta.

Tämä on opetuksiksi Kominternille. Se on tähdentänyt, että kaikissa jaostoissa on ryhdyttävä viivyttämättä *tutkimaan* tarmokkaasti ja suunnitelmallisesti *leninismιά*. *Jokaisen yksityisen kommunistin ja koko Kominternin tulee tajuta selvästi leninismin merkitys ja sen revidoinnin vaarallisuus.*

Toisena opetuksena on, että on tajuttava selvästi *kommunistisen puolueen luonne ja osuus proletarisessa vallankumouksessa*. Nämä seikat on käsitetty teoriassa oikein, joskin melko yleispiirteisesti, mutta liikkeen käytännössä ne unohdetaan liian usein. Kapitalistisissa maissa on perehdytettävä paremmin puolueen jäseniä VKP:n käytännölliseen toimintaan, siihen rikkaaseen kokemukseen, jota se

on hankkinut soveltaessaan Leninin oppia puolueesta. Viimeksi käydyn sisäisen puoluetaistelun lyhyt episodi saattaa tarjota tässä suhteessa paljon opettavaa, niin kielteisten kuin myönteistenkin esimerkkien mielessä.

Kommunistinen Internationaali on saanut siis jälleen uutta vahvistusta siihen, että sen on pidettävä suuntanaan leniniläistä suuntaa ja *sen* johtotoiminnan tulee olla leniniläistä johtotoimintaa.

Kommunistisen Internationaalin maailmankongressi on hyväksynyt Saksan ja Ranskan jaostojen esittämän tunnuskauseen:

Euroopan ja Amerikan kommunististen puolueiden bolševisointi!

Ei missään tapauksessa VKP:n epäbolševisointia!

Aikakauslehti »Kommunistitšeski
Internatsional», 1924, n:o 7

Suomennettu tätä kokoelmaa varten